

Att arbeta med enskilda avlopp enligt de nya allmänna råden – kommande vägledning

Kerstin Rosén Nilsson
Naturvårdsverket
Enheten för miljöfarlig verksamhet
8 mars 2006

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency

Upplägg

- Varför?
- Förslag till AR
- Kommande handbok
- Utredning: bidragssystem enskilda avlopp
- Andra styrmedel
- Diskussion

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 2

Varför AR och handbok för enskilda avlopp?

- Miljöbalken ställer nya krav
- AR 87:6 teknikstyrande – upphävda!
- Många avlopp undermåliga
- Lokalt kan P-belastningen vara betydande

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 3

forts. varför...

- Avlopp i glesbygd lämpade för kretsloppslösningar
- Inriktningsmål: 10 % av de enskilda avloppen ska vara kretsloppsanpassade till 2015 (aktionsplan återföring av fosfor)
- Stort antal ärenden
⇒ stort behov av både juridisk- och tillsynsvägledning inom området

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 4

AR enskilda avlopp

- Sämt till EU för godkännande från övriga MS (handelshinder) vid årsskiftet
- Trolig publicering våren 2006
- Senaste version: www.naturvardsverket.se/
⇒ teknik och miljö ⇒ avlopp ⇒ enskilda avlopp

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 5

AR enskilda avlopp

- Funktionsinriktade
- Baseras på:
  - 2 kap. MB
  - 9 kap. MB
  - 12-14 och 18-19 §§ FMH
  - m.m.

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 6

Två skyddsnivåer; normal eller hög

När bör hög nivå väljas?

- negativ inverkan på skyddat område enligt 3 kap. förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön
- andra hotade yt- eller grundvattentäkter
- områden enl. 7 kap. MB
- direktutsläpp nära badvatten e. dyl.
- hög sammanlagd belastning

AR forts., anläggningen bör prestera:

Normal nivå

- 90 % reduktion av BOD
- 70 % reduktion av fosfor
- möjligt att återföra näringsämnen ur avloppsfraktioner eller restprodukter
- möjligt att ta prov

Hög nivå

- 90 % reduktion av fosfor
- 50 % reduktion av kväve

Hälsoskydd - barriärer

- Lokalisering
- Prestanda
- Ytterligare åtgärder

Råden tar även upp

- Underlag vid prövning
- När är en ändring anmälningspliktig?
- Lokalisering, skyddsavstånd
- Skälighetsavvägning och när strängare krav kan vara motiverade

AR medför ansvar för

- *Kommuner (TM)*: bedöma behov av skyddsnivå (hälsa-, respektive miljö), genomföra prövning och avvägning enligt 2 kap. 7 § MB. Villkora om kontroll, dokumentation.
- *Kommuner (RHA)*: skapa förutsättning för nyttigörande av avloppsfraktioner
- *Leverantörer*: förse marknaden med anläggningar som uppfyller funktionskraven, prestandadeklaration, DoU-instruktion
- *Privatpersoner*: välja "rätt" teknik, P-fria kemikalier, kunskapskrav, egenkontroll, "sakkunnigkontroll", förvara protokoll m.m.

Handbok enskilda avlopp - Syfte

- Mer konsekvent lagtolkning
- Underlätta tillsyns- och tillståndprocessen
- Höjd standard på nyinrättade enskilda avlopp
- Kretslopp

Målgrupp

- I första hand tillstånds- och tillsynsmyndigheter samt kommunernas miljörespektive planenheter
- Konsulter, entreprenörer samt privatpersoner med enskilda avlopp ska kunna använda sig av innehållet.

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 13

Handbok - omfattning

- Miljöpåverkan från enskilda avlopp
- Förvaltningsövergripande arbetssätt: planering, myndighetsutövning, utvidga VA-verksamhetsområde m.m. ?
- Belysa relevant lagstiftning på området (LAV, PBL, KKL, KTL)
- Samverkan, nätverk – goda exempel

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 14

Handbok – omfattning forts.

- handläggning av enskilda avlopp (praxis, förelägganden, blankettexempel)
- underlätta bedömning av vilka tekniker som är lämpliga
- andra rapporter inom området

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 15

Hur?

- BSA, RUSA, Formas, VA-forsk, LIP m.m.
- Underlagsrapporter AR
- Remissynpunkter AR
- Pågående diskussioner avloppsnätverket
- Smittskydd: samråd med SoS, SMI, SLU, SVA
- Konsult hjälp tekniklista
- Referensgrupp och remiss

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 16

Tidplan (reviderad)

- Internremiss + referensgrupp apr-maj 2006
- Externremiss till sommaren 2006
- Trolig publicering hösten 2006

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 17

Regeringsuppdrag 2006: utreda ekonomiska styrmedel

- I samråd med berörda myndigheter, näringsliv och andra relevanta aktörer ... utreda ... ekonomiska styrmedel för att öka användningen av effektiv teknik för att minska föroreningarna från enskilda avlopp.
- Projektledare: Eva-Lotte Sandin
- Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2006

Naturvårdsverket | Swedish Environmental Protection Agency 28 mars, 2006 18

Andra styrmedel?

- Kompetenskrav installatör (FMH)
- Kompetenskrav utföra kontroll (FMH)
- Bemyndigande till NV att ge ut föreskrifter om kompetens
- Kommande EU-standard om små avloppsanläggningar (< 50 pe.)

Slutsatser

- Flera skäl att NV prioriterar enskilda avlopp
- Regeringsuppdrag om ekonomiska styrmedel EA
- Havsmiljö prioriterat under de kommande åren
- Kommande EU-standard kompletterar funktionskraven
- Går att komplettera och förbättra pusslet ytterligare – men **VÄNTA INTE!!**

TACK!

Frågor?

Vad händer mer då?

- Svensk aktionsplan för havsmiljön – 1 maj 2006
⇒ Projektledare Johan Bodegård
- EU:s marina strategi – kommande marint direktiv
- Vägledning vattenförvaltning, arbete pågår
- Regeringsuppdrag om teknik för rening av läkemedelsrester i reningsverk – 1 nov 2007